

STATENS BRANDINSPEKTION

Meddelanden

1961:1
Ersätter meddelan-
de 1958:1¹⁾

Högre byggnader under uppförande.

I Anvisningar till byggnadsstadgan, BABS 1960, kap.24:32 har angivits hur utrymningsvägar m m bör anordnas i höga byggnader. Anvisningarna avser närmast den principiella utformningen av trapphus m m i det färdigbyggda huset. De berör däremot ej sådana säkerhetsåtgärder med avseende på utrymning och skydd mot brand, som kan vara motiverade under själva byggnadstiden.

Högre byggnader utföres i regel med stomme av armerad betong eller stål. Ej bärande ytter- och inneväggar - ofta i form av i förväg färdigställda element - inmonteras successivt. För gjutning av trapphus, hisschakt m m användes stundom glidform. Utvändiga byggnadställningar förekommer i allmänhet icke; de vertikala transporterna av material sker under byggnadstiden med hjälp av byggnadshissar och kranar. Hissarna utnyttjas även för personaltransporter.

På sidorna 7 - 8 förteckning över aktuella meddelanden från Statens brandinspektion 1956-1960.

On pages 9 - 10 list of actual Informative Recommendations from the National Inspectorate of Fire Services 1956 - 1960.

- 1) Ändringarna är närmast av formell natur och betingas av den nya byggnadslagstiftningen.

I och omkring den under uppförande varande byggnaden kan det knappast undgås att formvirke och annat brännbart material hopas i stor mängd. Redan färdigställda utrymmen i byggnadens nedre våningsplan användes som provisoriska förvaringsplatser för byggnadsvirke, snickerier och diverse i brännbart emballage förpackade inredningsdetaljer. I många fall tages lokaler i källarvåningarna - ett höghus är ofta också ett djuphus - i anspråk för sitt definitiva ändamål som lagerlokaler o dyl utan att planerad brandsektionering genomförts eller ³föreskrivna sprinkler- respektive automatiska brandalarmanläggningar blivit installerade. Detta medför riskabel brandbelastning i utrymmen, som är oskyddade, svårtillgängliga för brandsläckning och dessutom på ett otillfredsställande sätt avskilda från byggnaden i övrigt. Vidare har man att räkna med en mer eller mindre omfattande trafik av utomstående med därav följande ökade antändningsrisker.

Inmonteringen av byggnadens ordinarie hissar med tillhörande brandsäkra dörrar sker i regel på ett sent stadium. Dessförinnan står schakten öppna genom hela byggnaden inklusive källarvåningarna. Motsvarande system vill man gärna tillämpa också för trapphusen. Trappor utföres ofta med monteringsfärdiga trapplopp och vilplan. Inmonteras icke dessa förrän stommen färdigstälts eller i det närmaste färdigstälts, blir den höga byggnadens enda trappförbindelse till marken en provisorisk trätrappa, eventuellt avskild från våningsplanen medelst presenningar eller lätta, provisoriska träväggar.

Inom alla delar av bygget sker i regel svetsning och skärning. Vidare förekommer ofta diverse arbeten, vid vilka fotogen- eller gasoleldade blåslampor och dylikt användes. Renhållningen har ofta konstaterats vara otillfredsställande. Skålvirke, pappkartonger, papper, träull och annat skräp får sålunda ofta ligga kvar inom alla delar av bygget. Vidare råder alltid stor brådska.

Vintertid ökas riskerna ytterligare. För att säkra betonggjutningen och för att överhuvud möjliggöra arbeten i den i regel ytterväggslösa stommen utföres provisorisk intäckning av de olika våningsplanen med presenningar, träfiberplattor, säckväv eller dylikt, samtidigt som uppvärmning sker med byggtorkar, som nu-

mera oftast är oljeeldade. Företagna inspektioner har visat att dessa i många fall uppställs och hanteras på ett synnerligen riskabelt sätt.

Vad som här sagts beträffande anhopning av brännbara ämnen, antändnings- och spridningsrisker, otillfredsställande utrymningsmöjligheter m m gäller ej endast de högre byggnaderna. Skildringen kan passa in även på byggen av mera måttlig höjd. Ju högre bygget är, desto allvarligare blir emellertid följderna av en i byggnadens nedre delar häftigt utbruten brand. Man har här att räkna med en mycket snabb övertändning av bygget. Om en mot brand skyddad trappförbindelse till markplanet saknas, är risken för de personer som uppehåller sig i byggets övre delar överhängande. Brandkårens möjligheter att utföra livräddning och att snabbt släcka blir i sådant fall starkt begränsade.

Statens brandinspektion, som, med anledning av inträffade bränder i höghusbyggen, ägnat hithörande frågor stor uppmärksamhet, får härmed rikta en mening till brandcheferna att verkställa eller låta verkställa fortlöpande besiktningar av högre byggnader under uppförande inom respektive orter samt att därvid särskilt beakta möjligheterna för dem som arbetar i byggets övre delar att i händelse av brand rätta sig ned till marken.

Efter samråd med byggnadstyrelsen får brandinspektionen vidare föreslå, att brandcheferna i sina yttranden till byggnadsnämnderna över ansökningar om byggnadslov avseende högre byggnader berör också sådana förhållanden under byggnadstiden, som gäller säkerheten mot brand och möjligheten att rädda människoliv. Förslagsvis kan denna del av brandchefens yttrande utformas enligt bilaga till detta meddelande.

Isgvar Strömdahl
Isgvar Strömdahl
Riksbrandinspektör

Jan Billvik
Jan Billvik

Stockholm den 20 januari 1961.

Statens Brandinspektion, Regeringsgatan 50, telefon 23 23 30.
Postadress: Box 7097, Stockholm 7.

Summary in English.

THE NATIONAL INSPECTORATE OF FIRE SERVICES

Informative Recommendations 1961:1 (replaces 1958:1)

Tower Building Construction Operations.

Owing to modern practices in the construction operations in these buildings, many additional fire hazards not found in completed structures must be eliminated as far as possible, viz.:

Safeguarding the workmen in case of fire: Exits, stairways, landings, fire sectioning etc. must not be allowed to lag behind the erection of the structure, trapping the workers and obstructing the access of the fire brigade.

The Fire load in and around the structure, by flammable building supplies, oil and other fuels, waste and refuse, must be maintained lowest possible.

The sectioning, in especial of basements and cellars, should be completed with least delay.

Boilers, salamanders, provisional ovens etc to be installed and attended to as per instructions in the Building rules.

Fire alarm facilities should be arranged for at the outset. Likewise an outreaching supply of water and extinguishing facilities. Hydrants for the use of the fire brigade should always be available and must not become obstructed.

Tenants should not be allowed to move in prematurely or localities used for storage etc. before any intended fire sectioning, sprinkler- or automatic fire alarm installation are completed.

Fusion welding and cutting operations should be safeguarded.

In off hours, watchman should be available. For very big undertakings, a special, competent and responsible, fire warden had better be appointed.

Bilaga

- " - - - - - Som villkor för byggnadslov föreslås vidare att räddningsmöjligheterna för de i bygget arbetande i möjligaste mån säkras; detta sker lämpligen genom att den brandsäkra trappan (de brandsäkra trapporna) med tillhörande branddörrar färdigställs med minsta möjliga eftersläpning (en à två våningar) i förhållande till byggnadsstommen i övrigt så att trappan (trapporna) i händelse av brand kan utnyttjas för utrymning också från byggets översta delar och som angreppsväg för brandkåren;
- att brandbelastningen i bygget och dess närmaste omgivning ständigt hålles så låg som möjligt; detta innebär att formvirke och annat brännbart byggnadsmaterial ävensom brännbart avfall fortlöpande undanskaffas, att brännbara, provisoriska intäckningar anordnas så att fara för brands spridning i största möjliga utsträckning undvikas, samt att oljefat, gastuber, gasolbehållare och dylikt i minsta möjliga utsträckning tillåtes belamra bygget;
- att planerad brandsektionering i form av brandsäkra väggar med tillhörande branddörrar successivt och snarast möjligt genomförs, särskilt inom källarvåningarna;
- att antändningsriskerna i största möjliga utsträckning undanröjes; detta innebär bland annat att provisoriska eldstäder och uppvärmningsanordningar anordnas i enlighet med gällande anvisningar (BAES 1960, 62:5);
- att svetsning och skärning icke utföres utan kontroll från arbetsledningens sida¹⁾;
- att lämpliga åtgärder för snabb alarmering av brandkåren vidtages;
- att tillgången på förstahandmateriel för brandläckning (handbrandsläckare, vattentunnor med tillhörande hinkar, brandposter med slang och strålrör) säkras inom alla delar av bygget;
- att planerade sprinkler- och automatiska brandalarmanläggningar färdiginstalleras, innan lagerlokaler och motsvarande tages i anspråk för sitt ändamål;

---

1) Arbetsbefälet bör ha tillgång till Svenska Brandskyddsföreningens broschyr "Brandskydd vid svetsning och skärning."

6.

- att brandkårens behov av vatten för brandsläckning beaktas; detta innebär att föreskrivna brandposter iordningställas i tidigast möjliga skede samt att åtkomligheten av befintliga brandposter ej äventyras exempelvis genom att byggnadsmateriel placeras på dem;
- att särskilt under icke arbetstid effektiv vakthållning på byggnadsplatsen ordnas; samt
- att för brandskyddet på byggnadsplatsen ansvarig sakkunnig (med brandmästare- eller brandförmansutbildning) engageras¹⁾."

---

1) Gäller i regel endast mycket stora byggen.

Förteckning över aktuella meddelanden från
Statens brandinspektion 1956 - 1960.

1956

- 1 Brandalarmering.
- 2 Användande av sprängmedel för upptagande av hål i is (brandvakar). (Tillägg, se 1958:2).
- 3 Borgarbrandkårernas beredskap under semestertid.
- 4 Anslutning av fotogen- och oljekaminers rökgasuttag till kakelugnar.
- 5 Mindre brandsläckare (dvärgbrandsläckare).
- 6 Automatiska livräddningsapparater.
- 9 Brandkårernas smalslangsutrustning.
- 10 Larmdräkter.
- 11 Eldfarliga oljor.
- 12 Borgarbrandkårernas utbildningsverksamhet m m.
- 13 Statens brandinspektions verksamhet¹⁾.
- 13 A The Swedish fire control organization.

1) Inklusivt riksskogsbrandstatistiken 1954 och 1955.

1957

- 1 Sotning av avgasrör och avgaskanal från gaseldad apparat.
- 2 Användning och uppställning av rökrörsanslutna oljekaminer och fristående fotogenelement.
- 4 Skogsbrandstatistik.
- 5 Anvisningar rörande brandskyddsåtgärder för tältbyggnader (föreställningstält).
- 6 Livräddningsövning med livräddningslina typ "blockapparat".
- 8 Varselmärkning.
- 9 Livräddningsstegar, livräddningstrappor och nödbalkonger.
- 10 Bensinstationer i garage.
- 11 Fjårrutlösning av brandalarm.
- 12 Brandsläckning, som berör järnvägs spårområde.
- 13 Riksskogsbrandstatistiken 1956.

1958

- 2 Användande av sprängmedel för upptagande av hål i is (brandvakar). (Tillägg till 1956:2).
- 3 Vattendykning.

Skannat av Utkiken

- 5 Räddningslinor.
- 6 Handbrandsläckare.
- 7 Riksskogsbrandstatistiken 1957.

1959

- 1 Kopplings- och draganordningar för motorsprutor och dragfordon. (Tillägg, se 1959:8)
- 2 Brandsläckning inom upplag (upplagsområden) ovan jord för eldfarlig olja.
- 3 Luft till tryckluftapparater.
- 5 Anvisningar rörande organisation av släckningsarbete vid katastrofbrand.
- 6 Normaltaxa för ersättning för brandsläckningskostnader. (Ersätter cirkulär nr 22).
- 7 Säkerhetsåtgärder vid brandsläckningsövning i utrangerad byggnad.
- 8 Kopplings- och draganordningar för motorsprutor och dragfordon. (Tillägg till 1959:1).
- 9 Brand- och rökövningshus.
- 10 Anvisningar angående säkerhetsåtgärder vid halmbränning m m.
- 11 Riksskogsbrandstatistiken 1958.

1960

- 1 Anvisningar för varmluftspannor med fläkt för uppvärmningsändamål. (Ersätter 1956:8).
- 2 Anvisningar angående säkerhetsåtgärder vid hyggesbränning. (Ersätter cirkulär nr 20).
- 3 Skogsbrandförsvar 1960.
- 4 Ändrade adressuppgifter vid anspråktagande av flygplan för vissa ändamål. (Ersätter 1959:4).
- 5 Elektriska förbränningsapparater för avfall.
- 6 Branddammar och brandstationer. Markering av vattentag.
- 7 Ålderdomshem, barnhem och liknande. (Ersätter 1956:7).
- 8 Riksskogsbrandstatistiken 1959.

List of actual Informative Recommendations
from the National Inspectorate of Fire
Services 1956 - 1960.

1956

- 1 Fire Alarms.
- 2 Use of Explosives for getting Water Available through Ice. (Addition, see 1958:2).
- 3 Holiday Preparedness of the Volunteers.
- 4 Connecting Oil Burners to the Flues of Stoves for Solid Fuels.
- 5 Miniature Fire Extinguishers.
- 6 Life Lines.
- 9 Small Hose Specifications.
- 10 Fire Fighting Suits.
- 11 Flammable oils.
- 12 Training of parttime civic fire brigades etc.
- 13 The work of the Government Inspectorate of Fire Services.¹⁾
- 13 A The Swedish fire control organization (in English).

---

1) The Forest Fire Statistics 1954 and 1955 included.

1957

- 1 Sweeping of Flues and Vents for Gas Appliances.
- 2 Flue-connected Oil Stoves and Portable Kerosene Heaters.
- 4 Forest Fire Statistics. (New Report Forms).
- 5 Fire Protection Requirements regarding Tents for Public Assembly.
- 6 Practices with Lowering Line and Sheave.
- 8 Hazard Labelling and Placarding.
- 9 Fire Escape Stairs, Ladders and Balconies.
- 10 Filling stations in garages.
- 11 Remote Station Fire Alarm.
- 12 Fire Extinguishing Operations at Railway Premises.
- 13 Forest Fire Statistics 1956.

1958

- 2 Use of Explosives for getting Water Available through

10.

Ice. (Addition to 1956:2).

- 3 The Use of Self-Contained, Compressed Air, Open-Circuit Breathing Apparatus in Water Diving Operations.
- 5 Lowering Lines.
- 6 Portable Chemical Fire Extinguishers.
- 7 Forest Fire Statistics 1957.

1959

- 1 Couplings for Trailer Pumps and Towing Devices.(Addition, see 1959:8).
- 2 Fire Extinguishing in Bulk Plants with Aboveground Storage Tanks for Flammable Liquids.
- 3 Air Supply to Self-Contained, Open Circuit Breathing Apparatus.
- 5 Preparedness against Conflagrations.
- 6 Model Remuneration Tariff for Communal Co-Operation at Fires. (In replacement of Circular 22).
- 7 Protective Measures when burning Condemned Structures.
- 8 Couplings for Trailer Pumps and Towing Devices.(Addition to 1959:1).
- 9 Structures for Smoke and Fire Training.
- 10 Disposal of Stubble and Straw by burning.
- 11 Forest Fire Statistics 1958.

1960

- 1 Space Heaters with Fau Blowers. (Replaces 1956:8).
- 2 Controlled Burning for Silvicultural Purposes. (Replaces Circular No 20).
- 3 Forest Fire Protection 1960.
- 4 A new list of aero clubs. (Replaces 1959:4).
- 5 Electric Incinerators for Refuse.
- 6 Emergency Water Supplies and Fire Station. Signposts.
- 7 Fire safety in homes for the aged, orphanages etc. (Replaces 1956:7).
- 8 Forest Fire Statistics 1959.

